

Meteorológiai helyesírási gyűjtemény

- MTA helyesírási tanácsadó portál: <https://helyesiras.mta.hu/>
- [Matematikai helyesírási szótár](#)
- [Fizikai helyesírási szótár](#)
- [Meteorológiai szakszótár](#) (1986)

Helyes	Helytelen
–15,5 °C (hőmérséklet), 45° (szög)	
abszolút topográfia, abszolúttopográfia-térkép	abszolút topográfia térkép
adatsor, széladat, széladatsor, hőmérsékletadat, hőmérséklet-adatsor, légnyomásadat, légnyomás-adatsor, bal oldalon, jobb oldalon (egyenletben)	egyenlet baloldalán
barotróp, barotropitás	
BSc-képzés, BSc-hallgató, BSc-szakdolgozat	BSc hallgató
β -sík, béta-sík, β -sík-közelítés, béta-sík-közelítés	
csapadék-előrejelzés ¹	
cseppspektrum, cseppspektrummérő, cseppspektrummérő műszer	
Descartes-koordináta-rendszer, Descartes-rendszer	
dobozdiagramon (boxdiagramon, box-whiskers diagramon)	
éghajlatmodell, klímamodel	
előrejelzés, szélelőrejelzés, időjárás-előrejelzés, hőmérséklet-előrejelzés ¹ , csapadék-előrejelzés ¹ , jól előre volt jelezve, jól jelezhető előre, rövid távú előrejelzés ² , hosszú távú előrejelzés ²	jól volt előrejelezve
ensemble, ensemble-t, ensemble-lal	
e-mail-cím (ímélcím)	
euleri, lagrange-i, newtoni	Euler-i, Lagrange-i
evapotranspiráció	
f -sík, f -sík-közelítés	
felhőalap, felhőalapmérő	
gamma-sugárzás, gamma-sugárzás-mérés, gamma-dózis, gamma-dózisteljesítmény, gamma-dózisteljesítmény-mérő	
geopotenciál-mező ¹ , geopotenciál-gradiens ¹ , potenciálgradiens	
geosztrófia, geosztrófikus szél, kvázigeosztrófia, kvázigeosztrófikus	geosztrófikus szél
határréteg, határréteg-magasság ¹ , planetáris határréteg, planetáris határréteg-magasság, határréteg-meteorológia ¹	határréteg magasság
havas eső, havaseső-zápor	havaseső
hegedűdiagramon (violin plot-on)	violin ploton
hideglégpárna, hidegpárna, hideglégpárna-felszakadás ¹	hideg légpárna
hidro-termodinamika, hidro-termodinamikai egyenletrendszer, kormányzó egyenletek, kormányzó egyenletrendszer	
hosszú távon, hosszú távú előrejelzés, hosszútávú előrejelzés ²	
hőmérséklet, hőmérséklet-maximum ¹ , maximum-hőmérséklet ¹ , középhőmérséklet, hőmérséklet-előrejelzés ¹	

időjárás-előrejelzés	
jetet, jettel, jet stream-mel	jet-et, jet-tel
jobb oldalon, bal oldalon (egyenletben)	egyenlet jobboldalán
klímamodell, klímaszimuláció, klímamodell-szimuláció	
koordináta-rendszer, koordinátatengely, koordinátarendszer-váltás, hibrid koordináta-rendszer, polárkoordináta-rendszer, Descartes-koordináta-rendszer, p -koordináta-rendszer	
magaslégkör, felsőlégkör	
mély konvekció, mélykonvekciós közelítés ²	
modell, éghajlatmodell, légkörmodell, klímamodell, időjárás-előrejelző modell, modellszimuláció, klímamodell-szimuláció, klímaszimuláció, modell-légkör, modell-leírás, modellbeállítás	
MSc-képzés, MSc-hallgató	MSc hallgató
műszerkalibráció	
nabla, nablaoperátor, nablavektor	Nabla operátor
nagy skála ² , nagy skálán ² , nagyskálájú ² mozgásegyenletek	
Navier–Stokes-egyenlet, Monin–Obukhov-hossz, Coriolis-paraméter, Newton-törvény, Levi-Civita-szimbólum, Gay-Lussac-törvény	Navier-Stokes egyenlet
nyomásváltozás, légnyomásváltozás, nyomásgradiens, nyomásgradiens-erő ¹ , nyomástendencia, nyomástendencia-egyenlet, nyomási koordináta-rendszer	nyomási gradiens erő
ónos eső	
planetáris határréteg, planetáris határéteg-magasság	
Q-vektor, Q-vektor-divergencia, Q-vektor-divergencia-térkép	
random forest-módszer	
referenciaérték, referenciamérés, referencianyomás, referencia-hőmérséklet ¹ , referencia-időszak ¹	
relatív topográfia, relatív topográfia-térkép, ReTop-térkép	relatív topográfia térkép
rövid távra, rövid távú előrejelzés, rövidtávú előrejelzés ²	
polárfrontelmélet	polárfront elmélet
sekély konvekció, sekélykonvekciós közelítés ²	
sekélyvíz-egyenlet	sekély víz egyenlet
soknapi, sokévi, soknapos, sokéves, néhány napos, néhány éves	
sugárzás, globálsugárzás, direkt sugárzás, UV-sugárzás, gamma-sugárzás	
szélsébség, szélkomponens, szélelőrejelzés, sebességkomponens, szélsébség-komponens ¹ , szélsébség-előrejelzés ¹	
szén-dioxid, szén-dioxid-koncentráció, szén-dioxid-koncentráció-mérés, szén-dioxid-kibocsátás, kibocsátáscsökkentés, szén-dioxid-kibocsátás-csökkentés	szén-dioxid kibocsátás
szennyező anyag ² , szennyezőanyag-terjedés, szennyezőanyag-terjedési egyenlet	
TDK-dolgozat	TDK dolgozat
tendenciaegyenlet, nyomástendencia-egyenlet, p -tendencia-egyenlet, ϕ -tendencia-egyenlet	
tengerfelszín-hőmérséklet	
termikus szél, termikus szélegyensúly	

θ -rendszer, teta-rendszer, teta-koordináta-rendszer, θ -koordináta-rendszer	
topográfia, abszolút topográfia, relatív topográfia, topográfiatérkép, abszolúttopográfia-térkép, relatívtopográfia-térkép	
többórás, többnapos, néhány órás, néhány napos	
transpiráció, evapotranspiráció	
UV-sugárzás, UV-sugárzás-mérés, UV-index, UV-riasztás	
városi hősziget, hősziget-intenzitás ¹ , városihősziget-intenzitás, hőszigetintenzitás-mérés	hősziget intenzitás
x tengely, y koordináta, z változó, x-y sík, p - V diagram, $\mathbf{v}$ vektor, α szög	x-tengely
ω -egyenlet, ómega-egyenlet	

Megjegyzések:

¹*Az egybeírt forma is elfogadott, de a legalább hét szótagból és legalább három összetételi tagból álló szóösszetételeket a jobb olvashatóság érdekében kötőjellel tagolhatjuk.*

²*Általános értelemben a különírt forma a helyes. Szakszövegekben az egybeírás valamilyen mélyebb szakmai jelentéstartalmat tömörít. Pl. a „rövidtávú előrejelzés” az erre a célra kifejlesztett finom felbontású modelleket, a „szennyezőanyag” kémiai vegyületek egy speciális csoportját, a „nagyskála” az ott alkalmazott fizikai közelítéseket azonosítja.*

Köszönöm, ha az esetleges hibákat, további javaslatokat ezen az úrlapon jelzik:

<https://forms.gle/GPbX4a5e2FcsHU7L7>

Készítette: Leelőssy Ádám, ELTE Meteorológiai Tanszék

Utolsó frissítés: 2024. december 6.